

Raad van de
Europese Unie

Luxemburg, 25 juni 2018
(OR. en)

10369/18

MOG 45
COPS 232
CFSP/PESC 601
COHAFA 51
RELEX 577
YEMEN 3

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	10238/18, MOG 44, COPS 231, CFSP/PESC 600, COHAFA 50, RELEX 576, YEMEN 2
Betreft:	Conclusies van de Raad over Jemen - Conclusies van de Raad (25 juni 2018)

Voor de delegaties gaan in bijlage dezes de conclusies van de Raad over Jemen, die de Raad in zijn zitting op 25 juni 2018 heeft aangenomen.

CONCLUSIES VAN DE RAAD OVER JEMEN

1. De EU verklaart nogmaals uitermate bezorgd te zijn over het verder verslechteren van de situatie in Jemen en het voortzetten van de militaire confrontatie door de conflictpartijen, onlangs nog in en rond Hodeidah. Dit heeft tot een escalatie van de vijandelijkheden geleid en tot een verdere verslechtering van de reeds catastrofale humanitaire situatie. De EU herhaalt dat het conflict niet met militaire middelen kan worden opgelost en steunt nadrukkelijk de speciale gezant van de secretaris-generaal van de VN voor Jemen, Martin Griffiths, en zijn inspanningen om tot een inclusieve politieke oplossing voor dit conflict te komen. De EU zal in deze context de lijnen met alle partijen bij het conflict openhouden en staat klaar om haar optreden in Jemen uit te breiden, onder meer wat betreft het verlenen van humanitaire hulp in heel het land en het geven van ontwikkelingssteun voor de financiering van projecten in cruciale sectoren. De EU spreekt haar grote bezorgdheid uit over de versnippering van de interne politieke structuur in Jemen. De EU bevestigt dat zij sterk voorstander is van de eenheid, soevereiniteit, onafhankelijkheid en territoriale integriteit van Jemen en roept alle actoren in het land en in de regio op deze volledig te eerbiedigen.
2. De EU herinnert aan haar vorige Raadsconclusies over Jemen, met name die van 3 april 2017 en 16 november 2015. Duurzame vrede kan alleen worden bereikt door onderhandelingen met de betekenisvolle participatie van alle betrokken partijen, met inbegrip van het maatschappelijk middenveld, vrouwen en jongeren. Daarom steunt de EU de inspanningen van de speciale gezant van de VN-secretaris-generaal om het politieke proces weer op gang te brengen, met name zijn voornemen zo spoedig mogelijk weer inclusieve politieke onderhandelingen te voeren, teneinde zijn politieke kader voor gefaseerde overgangsregelingen op politiek en veiligheidsgebied te bespreken. De EU is bezorgd dat de recentste ontwikkelingen de door de VN geleide inspanningen om de onderhandelingen voor een politieke oplossing van het conflict te hervatten, dreigen te ondermijnen, en is verheugd dat, in de woorden van speciale gezant Martin Griffiths, de VN vastbesloten is vorderingen te maken met het politieke proces. De EU roept alle partijen op de huidige escalatie te stoppen, zich terughoudend op te stellen, dringend werk te maken van een landelijk staakt-het-vuren en constructief samen te werken met de VN. De EU vraagt dat de speciale VN-gezent volledige en ongehinderde toegang krijgt tot alle belanghebbenden in Jemen.

3. De EU is ernstig bezorgd over de recente intensivering van de militaire operaties in en rond de stad Hodeidah en haar haven, onder meer over de gevolgen van de militaire operaties van de coalitie voor de burgerbevolking. De EU vraagt alle partijen bij het conflict met aandrang ervoor te zorgen dat de burgers worden beschermd en dat het internationale humanitaire recht ten volle wordt geëerbiedigd, hetgeen ongehinderde humanitaire toegang inhoudt, en veilige doorgang voor degenen die de gevechten willen ontvluchten. In dit verband herinnert de EU eraan dat er momenteel geen valabel alternatief is voor de haven van Hodeidah voor de toevoer van de nodige handels- en humanitaire goederen, en zij roept alle partijen op ervoor te zorgen dat de haven van Hodeidah volledig en effectief kan functioneren als levenslijn voor humanitaire steun en als toegangspunt voor het verhandelen van essentiële goederen.
4. De EU veroordeelt de lancering van ballistische raketten door de Houthis tegen het Koninkrijk Saudi-Arabië, ook tegen burgerdoelen, en tegen schepen die door de Bab el Mandeb-zeestraat varen. De EU is uiterst bezorgd over de proliferatie van ballistische raketten en technologie. Deze acties vergroten de regionale spanningen en bedreigen de veiligheid en stabiliteit van de buurlanden van Jemen, onder meer in de Hoorn van Afrika, de vrijheid van de scheepvaart, met name in de Rode Zee, en de mondiale zeehandel. De Raad neemt met bezorgdheid nota van de conclusies van de VN-Groep van deskundigen voor Jemen, die tot de bevinding kwam dat het wapenembargo dat is ingesteld bij punt 14 van Resolutie 2216 van de VN-Veiligheidsraad niet wordt nageleefd.
5. Stabiliteit in de regio is van cruciaal belang voor de EU. De EU zal haar inspanningen in verband met Jemen opvoeren en daarbij een alomvattende en strategische aanpak volgen die op alle relevante regionale actoren gericht is. De EU en haar lidstaten leggen actief contacten met regionale actoren, onder meer via nauwer politiek overleg, zulks ter ondersteuning van de inspanningen van de speciale gezant van de VN-secretaris-generaal voor Jemen voor een alomvattend akkoord dat een einde moet maken aan het conflict. De EU verzoekt opnieuw alle internationale en regionale actoren zich constructief op te stellen ten aanzien van de Jemenitische partijen om een de-escalatie van het conflict en een via onderhandelingen bereikte oplossing mogelijk te maken.

6. De EU veroordeelt nogmaals met klem aanvallen tegen burgers en herhaalt haar dringende oproep aan alle partijen om burgers te beschermen en het internationaal humanitair recht en het internationaal recht inzake mensenrechten na te leven, waarbij ook het onderscheid tussen burgers en strijders en tussen burgerdoelen en militaire doelen, en het proportionaliteitsbeginsel in acht worden genomen, en om bij het voeren van de vijandelijkheden omzichtig te werk te gaan. De EU is diep bezorgd over de gevolgen van de huidige vijandelijkheden, onder meer bombardementen, in dichtbevolkte gebieden, de belegering van steden, het gebruik van antipersoneelmijnen en clustermunitie, alsmede over aanvallen waarbij civiele infrastructuur, met name scholen, medische voorzieningen, woonwijken, markten, watersystemen, havens en luchthavens, wordt vernietigd. Voor een duurzame oplossing van het huidige conflict is het van cruciaal belang ervoor te zorgen dat voor schendingen verantwoording moet worden afgelegd. De EU roept alle partijen bij het conflict op te stoppen met het rekruteren of gebruiken van kinderen als soldaten en andere grove schendingen ten aanzien van kinderen die in strijd zijn met de toepasselijke internationale wetgeving en normen. De EU roept tevens alle partijen op reeds gerekruteerde kinderen vrij te laten en met de VN samen te werken met het oog op hun rehabilitatie en re-integratie in hun gemeenschappen. De EU roept voorts alle partijen in het conflict op alle noodzakelijke stappen te ondernemen ter voorkoming van en als reactie op elke vorm van geweld, waaronder seksueel en gendergerelateerd geweld, bij gewapende conflicten.
7. De EU herhaalt haar dringende oproep aan alle conflictpartijen om de nodige maatregelen te nemen teneinde doeltreffend, onpartijdig en onafhankelijk onderzoek te voeren naar alle mensenrechtenschendingen en schendingen van het internationaal humanitair recht die zouden hebben plaatsgevonden, zulks overeenkomstig internationale normen en met het doel een einde te maken aan de straffeloosheid. In dit verband steunt de EU de volledige toepassing van Resolutie A/HRC/36/31 van de Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties waarbij de Group of Eminent International and Regional Experts (Groep vooraanstaande internationale en regionale deskundigen) is ingesteld. Wij roepen alle partijen op de groep volledige en transparante toegang en samenwerking te bieden, zodat zij haar mandaat kan uitvoeren. Wij moedigen eveneens het Bureau van de Hoge Commissaris voor de mensenrechten aan technische bijstand te blijven verlenen aan de nationale commissie.

8. De EU is ook bezorgd over de toenemende aanwezigheid in Jemen van criminele en terroristische groepen, waaronder Al Qaida op het Arabisch Schiereiland en Daesh, en veroordeelt alle terreuraanslagen in de krachtigste bewoordingen. De EU dringt er bij de regering van Jemen op aan haar verantwoordelijkheid te nemen in de strijd tegen terroristische groepen, die misbruik maken van de huidige instabiliteit. Het is van bijzonder belang dat alle bij het conflict betrokken partijen resoluut optreden tegen dergelijke groepen.
9. Het lopende conflict in Jemen is zijn vierde jaar ingegaan en heeft tot de ergste humanitaire crisis in de wereld geleid: meer dan 22 miljoen mensen – 80% van de bevolking – heeft thans humanitaire hulp of bescherming nodig. Meer dan 10 miljoen mensen hebben dringend bijstand nodig. Meer dan 2 miljoen zijn ontheemd. Mensen in kwetsbare situaties, vrouwen en kinderen worden bijzonder hard getroffen door de huidige vijandelijkheden. Ondanks de inspanningen van de humanitaire gemeenschap kampen in Jemen meer dan 17 miljoen mensen met voedselonzekerheid, waarvan meer dan 8 miljoen met extreme voedselonzekerheid, die dreigen te verhongeren. De instorting van essentiële openbare diensten, met name wat betreft gezondheid, sanitaire voorzieningen en onderwijs, heeft de huidige humanitaire crisis nog verergerd. Gezien deze situatie is de EU ingenomen met het plan 2018 van de Verenigde Naties voor humanitaire hulp aan Jemen en uit zij haar waardering voor de resultaten van de humanitaire donorconferentie op hoog niveau voor Jemen, die door de Verenigde Naties en de regeringen van Zweden en Zwitserland in Genève werd bijeengeroepen en waar internationale donoren meer dan 2 miljard USD toezegden. De EU spoort alle donoren aan de door hen toegezegde bedragen spoedig via het plan 2018 van de VN voor humanitaire hulp aan Jemen te storten in het kader van een gecoördineerde internationale respons op de crisis.

10. De EU zal aan alle mensen in Jemen die in nood verkeren, levensreddende hulp blijven verlenen. Tegelijkertijd deelt de EU de bezorgdheid van de VN en andere donoren over het steeds verdere inkrimpen van de humanitaire ruimte, zoals blijkt uit de problemen om visa en vergunningen te krijgen, het pesten, intimideren en belagen van humanitair personeel, het toenemend aantal checkpoints en willekeurige opsluitingen, de inbeslagname en onrechtmatige belasting van hulpgoederen door douanepersoneel of het stopzetten van programma's, waaronder vaccinatiecampagnes. De EU roept alle partijen op te goeder trouw samen te werken met de humanitaire gemeenschap opdat de mensen in Jemen toegang hebben tot de hulp die zij dringend nodig hebben. De EU roept alle partijen bij het conflict op hun verplichtingen uit hoofde van het internationaal humanitair recht na te komen teneinde veilige, snelle en ongehinderde toegang voor humanitaire goederen en humanitair personeel tot alle mensen in nood in alle getroffen gouvernementen mogelijk te maken en te faciliteren. De EU onderstreept dat humanitaire bijstand op basis van behoeften moet worden verleend onder volledige eerbiediging van de beginselen menselijkheid, neutraliteit, onpartijdigheid en onafhankelijkheid, en verwerpt alle pogingen om de verstrekking ervan te belemmeren. De EU onderstreept de noodzaak van efficiënte en effectieve coördinatie tussen de donoren.

11. De EU is ook uiterst bezorgd over de gevolgen van de beperkingen op de toegang tot ingevoerde handels- en humanitaire goederen op de humanitaire situatie en roept alle partijen bij het conflict op veilige, snelle en ongehinderde toegang voor handels- en humanitaire goederen, waaronder ingevoerde levensmiddelen, brandstof en medische goederen, mogelijk te maken en te faciliteren. Het is van essentieel belang alle havens en luchthavens van Jemen, waaronder de havens van Hodeidah en Saleef en de luchthaven van Sanaa, volledig en permanent open te houden voor de invoer van alle handels- en humanitaire goederen en voor medische evacuatieën en commerciële vluchten. De EU benadrukt het belang van een doeltreffende en tijdige verwerking voor de commerciële scheepvaart, met inbegrip van brandstof, en staat volledig achter de voortzetting van UNVIM (het verificatie- en inspectiemechanisme van de VN) en de volledige en onbelemmerde uitvoering van het mandaat ervan, en zal overwegen UNVIM te versterken. Wil UNVIM efficiënt kunnen werken en zijn mandaat vervullen, dan is volledige medewerking van de coalitie en van de regering van Jemen van essentieel belang. De EU roept met name de coalitie op ervoor te zorgen dat vaartuigen die reeds door UNVIM zijn uitgeklaard, snel toestemming krijgen om naar hun haven van bestemming in Jemen te varen. De EU roept nogmaals op tot de volledige uitvoering van het door de VN-Veiligheidsraad opgelegde gerichte wapenembargo. In dit verband herhaalt de Raad tevens dat de voorschriften van Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944 inzake de uitvoer van wapens strikt moeten worden toegepast.
12. De EU uit haar bezorgdheid over meldingen van het niet respecteren van de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging, inclusief discriminatie, wederrechtelijke vrijheidsberoving en het gebruik van geweld. Het bedreigen van religieuze minderheden is bijzonder verontwaardigend. De vrijheid van meningsuiting is ook in gevaar, zoals blijkt uit meldingen van de arrestatie van journalisten. De EU uit eveneens haar bezorgdheid over geloofwaardige meldingen van het gebruik van geheime gevangenschappen in gebieden die onder controle van de regering van Jemen staan.

13. De EU is diep bezorgd over het feit dat de economie van Jemen op instorten staat. Het bbp van het land is sinds het begin van het conflict in 2015 meer dan gehalveerd, en ongeveer 40% van de huishoudens zeggen hun primaire bron van inkomsten te hebben verloren. De economische crisis, de instorting van de openbare diensten, de gierende inflatie, met name van de prijzen voor basisproducten (de voedselprijzen zijn met 30% gestegen), en de devaluatie van de Jemenitische rial, die de helft in waarde is gedaald, zijn oorzaken van de humanitaire crisis geworden. De lonen van bijna 1,4 miljoen niet-militaire Jemenitische overheidsfunctionarissen worden sinds eind 2016 niet meer regelmatig uitbetaald, waardoor zij en de 5,6 miljoen mensen die van hen afhankelijk zijn, zich niet meer regelmatig voedsel of medicijnen kunnen veroorloven. Aangezien de ambtenaren niet worden betaald, werkt slechts de helft van de Jemenitische zorginrichtingen en worden de drinkwater- en sanitaire voorzieningen niet onderhouden. De EU roept derhalve de Jemenitische regering op de lonen van de ambtenaren in het hele land dringend te betalen, inclusief achterstallen, in het bijzonder voor degenen die werkzaam zijn in de vitale sectoren onderwijs, gezondheidszorg en sanitaire voorzieningen, en haar inkomsten en rekeningen verantwoordelijk en transparant te beheren, mede door ervoor te zorgen dat de centrale bank van Jemen beter en neutraal functioneert, in het belang van alle Jemenieten.
14. De EU zal ontwikkelingssteun aan Jemen blijven verlenen, met voorrang voor interventies die gericht zijn op het stabiliseren van het land door het verstrekken van technische expertise, opleiding, begeleiding en bijstand in natura aan belanghebbenden in het hele land. De EU zal in stabiele gebieden met de lokale autoriteiten samenwerken om de weerbaarheid te bevorderen, te helpen om de levering van basisdiensten voort te zetten, en duurzame bestaansmiddelen voor gemeenschappen te bevorderen, vooral voor die welke de gevolgen van langdurige ontheemding ondervinden. De maatregelen zullen met name worden toegespitst op gebieden als gezondheid, voeding en weerbaarheid van het platteland. De EU zal toezien op volledige complementariteit en synergie tussen humanitaire en ontwikkelingshulp in het kader van een continuüm van maatregelen van crisisrespons, snel herstel, weerbaarheid en stabilisatie.
-